

ที่ มท ๐๘๒๓.๒/ว ๒๖๓๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๙

เรื่อง เน้นย้ำการเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ภัยแล้งและสภาพอากาศที่แปรปรวน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๓.๒/ว ๓๐๕๓ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สื่อประชาสัมพันธ์เน้นย้ำการเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ภัยแล้ง

และสภาพอากาศที่แปรปรวน

จำนวน ๑ ฉบับ

๒. ข้อมูลการเฝ้าระวังปรากฏการณ์เอลนีโญ/ลานีญา ของกรมอุตุนิยมวิทยา

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการรับมือกับปัญหาภัยแล้งรุนแรงที่เกิดขึ้นจากสภาพภูมิอากาศของโลกที่มีแนวโน้มจะเป็น “strong” เอลนีโญ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ และการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ภัยแล้งและสภาพอากาศที่แปรปรวน นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ภัยแล้งและสภาพอากาศที่แปรปรวน ประกอบกรมอุตุนิยมวิทยาได้คาดการณ์ปรากฏการณ์เอลนีโญมีโอกาสจะพัฒนาตัวเป็นเอลนีโญกำลังแรงมากในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๙ - มกราคม ๒๕๗๐ ส่งผลให้อุณหภูมิของประเทศไทยมีแนวโน้มสูงกว่าปกติและมีปริมาณน้ำฝนที่น้อย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอความร่วมมือจังหวัดเน้นย้ำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ และการให้ความช่วยเหลือ ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๓.๒/ว ๓๐๕๓ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๙ และกำชับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๑. ตรวจสอบ ควบคุมดูแลอาคาร สถานที่ติดตั้งป้ายโฆษณาต่าง ๆ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบกรณีตรวจสอบพบว่าการก่อสร้างไม่มั่นคงแข็งแรง ให้แจ้งเจ้าของอาคารหรือเจ้าของป้ายดำเนินการแก้ไขโดยทันที หากฝ่าฝืน ให้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

๒. ตรวจสอบเครื่องจักรกลเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้ง เช่น รถบรรทุกน้ำ รถขุดตักเครื่องสูบน้ำ เครื่องเจาะบ่อบาดาล ให้พร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา

๓. ตรวจสอบแหล่งน้ำ สถานที่กักเก็บน้ำ ท่อระบายน้ำ ที่ดินเขิน หากมีความจำเป็นต้องดำเนินการขุดลอก เป่าล้าง จ้างกำจัดวัชพืช ขยะ และสิ่งกีดขวาง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเร่งดำเนินการเพื่อพร้อมรับมือสถานการณ์ภัยแล้งและสภาพอากาศที่แปรปรวน

/๔. ตรวจสอบ...

๔. ตรวจสอบพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำในแต่ละชุมชน/หมู่บ้าน กรณีมีความจำเป็นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดหาภาชนะรองรับน้ำในพื้นที่เสี่ยงดังกล่าว เพื่อเป็นจุดแจกจ่ายน้ำให้แก่ประชาชนเพื่อใช้อุปโภคบริโภคให้เพียงพอและทั่วถึง ทั้งนี้ การดำเนินการตามข้อ ๓ และข้อ ๔ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณและเบิกจ่ายตามรูปแบบและการจำแนกงบประมาณ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่เกี่ยวข้อง สำหรับการจัดหาวัสดุให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

๕. กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่นอกเขตชลประทาน และมีพื้นที่เสี่ยงอันจะเกิดสถานการณ์ อาจพิจารณาแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำขาดแคลน เช่น การจัดทำธนาคารน้ำใต้ดิน หรือประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการผลิตน้ำดื่มเคลื่อนที่ หรือขยายเขตประปาท้องถิ่น หรืออุดหนุนงบประมาณให้การประปาส่วนภูมิภาคเพื่อขยายเขตประปาให้แก่ประชาชนในเขตพื้นที่ ทั้งนี้ สำหรับการอุดหนุนงบประมาณเพื่อขยายเขตประปาให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๙

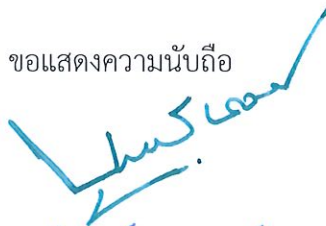
๖. ประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนถึงสถานการณ์น้ำ การสำรองน้ำอุปโภคบริโภค การรณรงค์ใช้น้ำอย่างประหยัด การทำการเกษตรอย่างประหยัดน้ำ โดยการปลูกพืชใช้น้ำน้อยผ่านทุกช่องทางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น หอกระจายข่าว เสียงตามสาย วิทยุชุมชน เว็บไซต์ สื่อโซเชียลมีเดีย

๗. ให้ความร่วมมือและบูรณาการร่วมจังหวัดในการแก้ไขปัญหาภัยแล้งในพื้นที่ โดยเมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดภัยให้รายงานสถานการณ์ การดำเนินการแก้ไขปัญหา และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้อำนาจการอำเภอที่รับผิดชอบในพื้นที่และผู้อำนวยการจังหวัดทราบ ทั้งนี้ ขอให้แจ้งสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดอีกทางหนึ่งด้วย

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญประสงค์ นวลสายย์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๒๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายกฤติภณ สีทธิเสรี โทร. ๐๘ ๐๘๗๑ ๙๕๕๖

เน้นย้ำการเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ภัยแล้งและสภาพอากาศแปรปรวน

1 ตรวจสอบอาคาร สถานที่ และป้ายโฆษณา

ตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร และป้ายในพื้นที่รับผิดชอบ หากพบไม่ปลอดภัย ให้แก้ไขทันที หากฝ่าฝืนดำเนินการตาม พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และกฎกระทรวง ที่เกี่ยวข้อง

2 ตรวจสอบเครื่องจักรกล ให้พร้อมใช้งาน

เตรียมความพร้อมเครื่องจักรกลรองรับ ภัยแล้ง เช่น รถบรรทุกน้ำ รถขุดตัก เครื่องสูบน้ำ เครื่องเจาะบ่อบาดาล ให้พร้อมใช้งานตลอดเวลา

3 ตรวจสอบแหล่งน้ำ และสิ่งกีดขวางทางน้ำ

ตรวจสอบแหล่งน้ำ สถานที่กักเก็บน้ำ ท่อระบายน้ำที่ตื้นเขิน เร่งขุดลอก เป่าล้าง กำจัดวัชพืชและสิ่งกีดขวาง

4 สำรวจพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ จัดหาภาชนะรองรับน้ำ

สำรวจพื้นที่เสี่ยงในแต่ละชุมชน/หมู่บ้าน จัดหาภาชนะรองรับน้ำเป็นจุดแจกจ่าย ให้เพียงพอทั่วถึง

5 แก้ไขปัญหาแหล่งน้ำขาดแคลน นอกเขตชลประทาน

อปท. นอกเขตชลประทานที่มีความเสี่ยง พิจารณาแนวทางแก้ไข เช่น ทำนาคาน้ำใต้ดิน ประสานขอรถผลิตน้ำดื่มเคลื่อนที่ ขยายเขตประปาท้องถิ่น

6 ประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ ให้แก่ประชาชน

สื่อสารสถานการณ์น้ำ การสำรองน้ำอุปโภคบริโภค อนุรักษ์ใช้น้ำประหยัด และแนะนำการเกษตรปลูกพืช ใช้น้ำน้อย ผ่านทุกช่องทางของ อปท.

7 ให้ความร่วมมือและบูรณาการร่วมจังหวัด ในการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

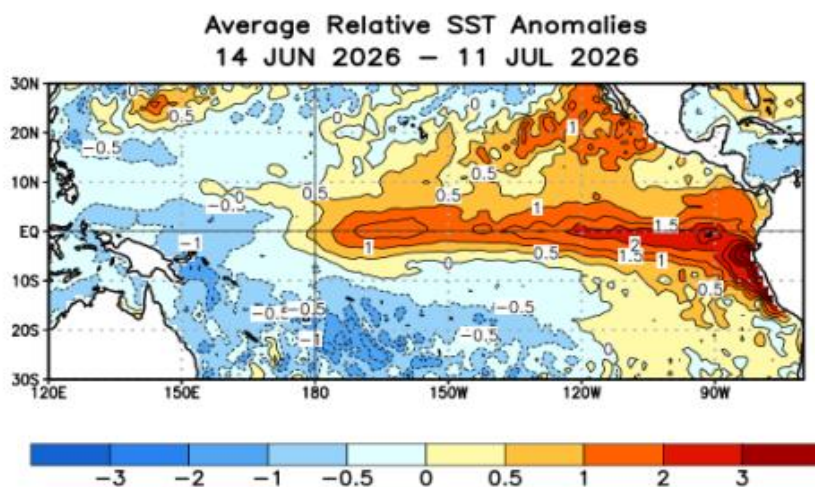
รายงานสถานการณ์ การแก้ไขปัญหา และการช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยต่อนายอำเภอ/ผู้อำนวยการจังหวัด พร้อมแจ้งสำนักงานท้องถิ่นจังหวัด

การเฝ้าระวังปรากฏการณ์เอลนีโญ/ลานีญา เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2569

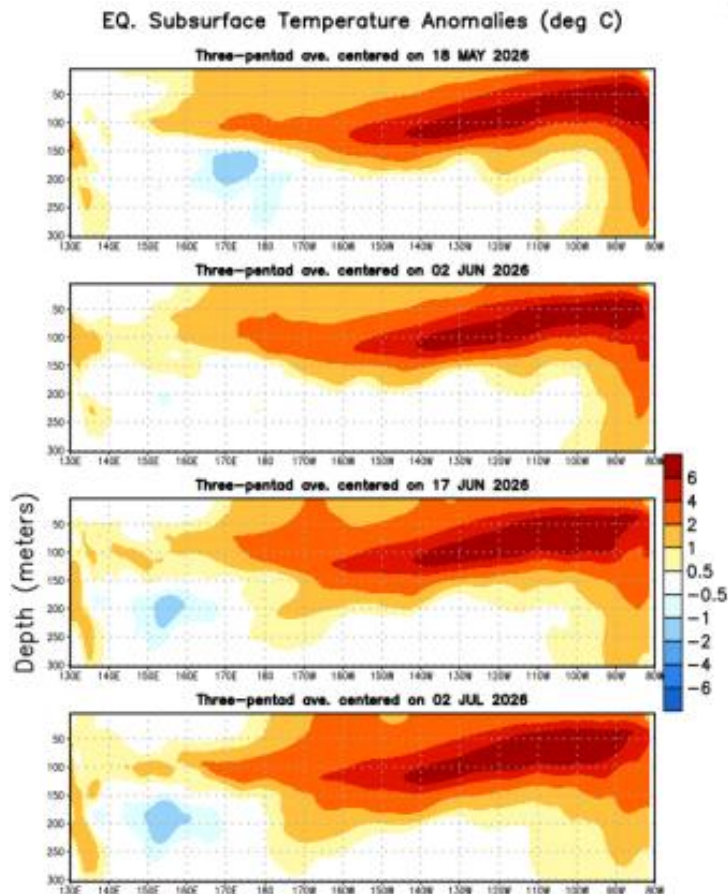
สถานการณ์ปัจจุบัน พบว่า ปรากฏการณ์เอนโซอยู่ในสถานะเอลนีโญกำลังอ่อน โดยในช่วงกลางเดือนที่ผ่านมา อุณหภูมิผิวน้ำทะเลของมหาสมุทรแปซิฟิกบริเวณเขตศูนย์สูตรทางตอนกลางและตะวันออกสูงกว่าค่าปกติ เว้นแต่บริเวณด้านตะวันตกที่ต่ำกว่าค่าปกติ ดังรูปที่ 1 ส่วนอุณหภูมิผิวน้ำทะเลที่อยู่ลึกจากผิวน้ำลงไปจนถึงระดับ 300 เมตร ในช่วงสองเดือนที่ผ่านมา พบว่า มีค่าสูงกว่าค่าปกติ และยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในบริเวณพื้นที่ส่วนใหญ่ของมหาสมุทรแปซิฟิกแถบศูนย์สูตร ดังรูปที่ 2 ลักษณะดังกล่าวส่งผลให้ระบบการหมุนเวียนบรรยากาศที่ระดับ 850 มิลลิบาร์ (เฮกโตปาสกาล: hPa) หรือที่ความสูงประมาณ 1.5 กิโลเมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง มีลมตะวันตกที่มีกำลังแรงกว่าปกติพัดปกคลุมบริเวณด้านตะวันตกไปจนถึงบริเวณตอนกลางก่อนไปทางตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกแถบศูนย์สูตร สำหรับลมที่ระดับ 200 มิลลิบาร์ (เฮกโตปาสกาล: hPa) หรือที่ความสูงประมาณ 11 กิโลเมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง มีลมตะวันออกที่มีกำลังแรงกว่าปกติพัดปกคลุมทางตะวันตกไปจนถึงบริเวณตอนกลางก่อนไปทางตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกแถบศูนย์สูตร และมีลมตะวันตกที่มีกำลังแรงกว่าค่าปกติพัดปกคลุมด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกแถบศูนย์สูตร โดยมีลักษณะการไหลวนแบบแอนติไซโคลนิกเกิดขึ้นในบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางก่อนไปทางตะวันออก ดังรูปที่ 3

การคาดหมาย จากอุณหภูมิผิวน้ำทะเลบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกแถบศูนย์สูตรทางตอนกลางและตะวันออกที่สูงกว่าค่าปกติ และระบบการหมุนเวียนบรรยากาศบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตร ประกอบกับเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติและแบบจำลองเชิงพลวัตแล้ว **คาดว่า ปรากฏการณ์เอนโซที่อยู่ในสถานะเอลนีโญในปัจจุบัน จะคงสถานะนี้ต่อไปจนถึงช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน 2570 โดยมีโอกาสที่จะพัฒนาตัวเป็นเอลนีโญกำลังแรงมากในช่วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2569 ด้วยความน่าจะเป็นร้อยละ 81 ดังรูปที่ 4 และ รูปที่ 5**

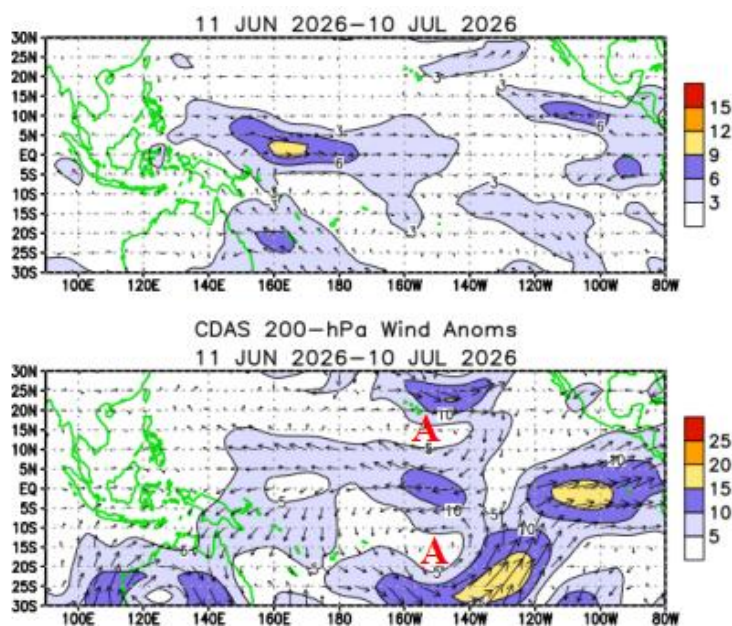
หมายเหตุ กรมอุตุนิยมวิทยาจะเฝ้าติดตามสถานการณ์ปรากฏการณ์เอลนีโญ / ลานีญา อย่างใกล้ชิด และจะเผยแพร่ข่าวความคืบหน้าให้ประชาชนได้ทราบเป็นระยะๆ จึงขอให้ติดตามข่าวจากกรมอุตุนิยมวิทยาต่อไปด้วย

รูปที่ 1 แสดงถึงอุณหภูมิผิวน้ำทะเลเฉลี่ยบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกแถบศูนย์สูตร ระหว่างวันที่ 14 มิถุนายน 2569 ถึง 11 กรกฎาคม 2569 โดยอุณหภูมิผิวน้ำทะเลเฉลี่ยของมหาสมุทรแปซิฟิกแถบศูนย์สูตรในบริเวณตอนกลางและตะวันออกต่างจากค่าปกติ 0.5 ถึง 2.0 องศาเซลเซียส ส่วนบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันตกต่างจากค่าปกติ -1.0 องศาเซลเซียส

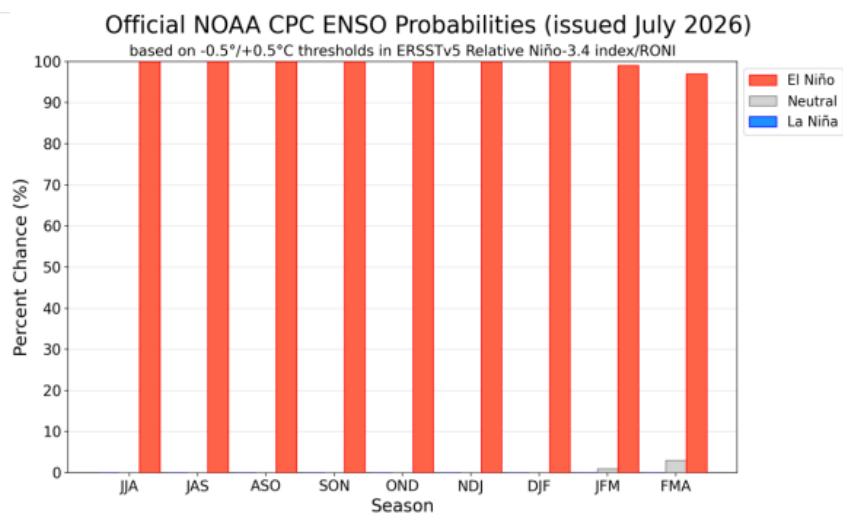
รูปที่ 2 อุณหภูมิผิวน้ำทะเลที่อยู่ลึกจากผิวน้ำลงไปจนถึงระดับ 300 เมตร ในช่วงสองเดือนที่ผ่านมา พบว่ามีค่าสูงกว่าค่าปกติ โดยยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในบริเวณพื้นที่ส่วนใหญ่ของมหาสมุทรแปซิฟิกแถบศูนย์สูตร

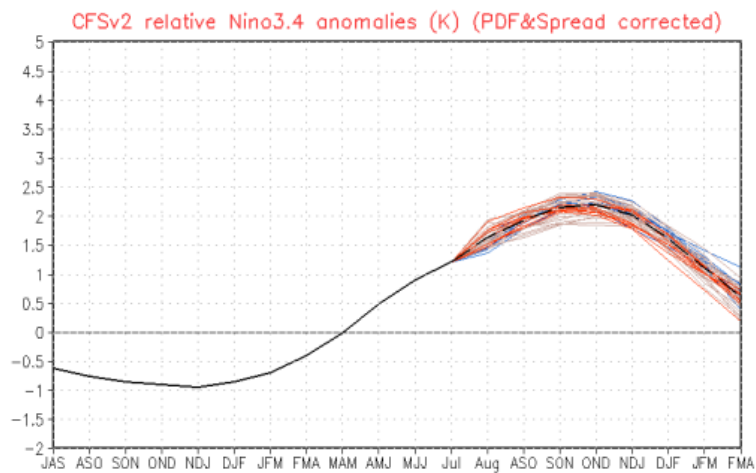
รูปที่ 3 การหมุนเวียนบรรยากาศที่ระดับ 850 มิลลิบาร์(เฮกโตปาสกาล: hPa) หรือที่ความสูงประมาณ 1.5 กิโลเมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง มีลมตะวันตกที่มีกำลังแรงกว่าปกติ พัดปกคลุมบริเวณทางตะวันตกถึงตอนกลางก่อนไปทางตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกแถบศูนย์สูตร

สำหรับลมที่ระดับ 200 มิลลิบาร์ (เฮกโตปาสกาล: hPa) หรือที่ความสูงประมาณ 11 กิโลเมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลางมีลมตะวันออกที่มีกำลังแรงกว่าปกติพัดปกคลุมทางตะวันตกไปจนถึงตอนกลางก่อนไปทางตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกแถบศูนย์สูตร และมีลมตะวันตกที่มีกำลังแรงกว่าค่าปกติพัดปกคลุมบริเวณ

มหาสมุทรแปซิฟิกตะวันออกแถบ
ศูนย์สูตร และมีลักษณะการไหลวน
แบบแอนติไซโคลนิกเกิดขึ้นใน
บริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลาง
ค่อนข้างทางตะวันออก

รูปที่ 4 ผลการคาดการณ์ปรากฏการณ์ ENSO ราย 3 เดือน ระหว่างเดือนมิถุนายน 2569 ถึง เมษายน 2570 แสดงให้เห็นว่า สภาวะเอลนีโญในปัจจุบัน จะคงสภาวะนี้ต่อไปจนถึงช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน 2570

รูปที่ 5 ผลการติดตามและคาดการณ์ อุณหภูมิ น้ำทะเลบริเวณตอนกลางของ มหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตร บริเวณ Nino 3.4 (ละติจูด 5°N - 5°S และลองจิจูด 120°W - 170°W) จากแบบจำลองเชิงพลวัต ของศูนย์พยากรณ์ต่างๆ

ที่มา : National Weather Service; Climate Prediction Centre : NOAA

ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับประเทศไทย คาดว่า ในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนกันยายน ประเทศไทยจะมีปริมาณ ฝนรวมอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าค่าปกติ ส่วนอุณหภูมิมีแนวโน้มที่จะสูงกว่าค่าปกติ

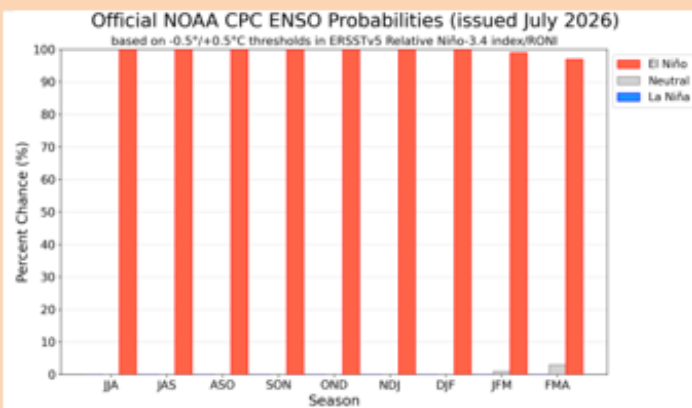
ศูนย์นวัตกรรมภูมิอากาศแห่งชาติ

กรมอุตุนิยมวิทยา

23 กรกฎาคม 2569

สถานการณ์เอลนีโญ/ลานีญา เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2569

อุณหภูมิผิวน้ำทะเลที่ต่างจากค่าปกติ

อุณหภูมิผิวน้ำทะเลของมหาสมุทรแปซิฟิกบริเวณ
เขตศูนย์สูตรทางตอนกลางและตะวันออกสูงกว่าค่าปกติ
เว้นแต่บริเวณด้านตะวันตกที่ต่ำกว่าค่าปกติเล็กน้อย

ปัจจุบันอยู่ใน
สถานะเอลนีโญ
El Niño

การคาดการณ์

ปรากฏการณ์เอลนีโญ ขณะนี้อยู่ใน สถานะเอลนีโญกำลังอ่อน และ
คาดว่าจะมีแนวโน้มที่จะคงสถานะเอลนีโญต่อไปจนถึงช่วงเดือน
กุมภาพันธ์ถึงเมษายน 2570 โดยมีแนวโน้มที่จะพัฒนาตัวเป็น
เอลนีโญกำลังแรงมาก ในช่วงเดือนตุลาคมถึงธันวาคม 2569
ด้วยความน่าจะเป็นร้อยละ 81

Year	DJF	JFM	FMA	MAM	AMJ	MJJ	JJA	JAS	ASO	SON	OND	NDJ
2014	-0.5	-0.5	-0.3	0.0	0.1	0.0	-0.1	-0.1	0.1	0.4	0.5	0.6
2015	0.5	0.4	0.5	0.6	0.8	1.0	1.3	1.6	1.9	2.2	2.3	2.4
2016	2.2	1.8	1.3	0.5	-0.1	-0.6	-0.9	-1.0	-1.1	-1.1	-1.1	-1.0
2017	-0.7	-0.5	-0.3	-0.1	0.1	0.1	-0.2	-0.5	-0.7	-1.0	-1.1	-1.3
2018	-1.1	-1.0	-0.9	-0.7	-0.3	0.0	0.1	0.2	0.4	0.7	0.8	0.7
2019	0.6	0.6	0.6	0.5	0.3	0.2	0.0	-0.1	0.0	0.1	0.2	0.2
2020	0.1	0.1	0.0	-0.3	-0.6	-0.8	-0.8	-0.9	-1.2	-1.5	-1.5	-1.4
2021	-1.2	-1.0	-1.0	-0.8	-0.6	-0.5	-0.6	-0.7	-0.9	-1.1	-1.2	-1.2
2022	-1.2	-1.2	-1.3	-1.3	-1.2	-1.0	-0.9	-1.0	-1.1	-1.1	-1.0	-1.0
2023	-0.8	-0.6	-0.4	-0.2	0.1	0.4	0.6	0.9	1.1	1.4	1.5	1.5
2024	1.2	0.9	0.5	0.1	-0.3	-0.5	-0.5	-0.6	-0.8	-0.8	-0.9	-1.1
2025	-1.1	-0.9	-0.7	-0.5	-0.5	0.0	-0.5	-0.6	-0.8	-0.9	-0.9	-1.0
2026	-0.9	-0.7	-0.4	0.0	0.5							

อุณหภูมิของประเทศไทย
มีแนวโน้มสูงกว่าค่าปกติ

ปริมาณฝนของประเทศไทย
จะต่ำกว่าค่าปกติ

ที่มา : National Weather Service; Climate Prediction Centre : NOAA

อุณหภูมิผิวน้ำทะเลที่ต่างจากค่าปกติ
(อย่างน้อย 5 เดือน ต่อเนื่องกัน)

ชนิดปรากฏการณ์

$(-1.5) - (-2.0)$

$(-1.0) - (-1.5)$

$(-0.5) - (-1.0)$

$(-0.5) - (+0.5)$

$(+0.5) - (+1.0)$

$(+1.0) - (+1.5)$

$(+1.5) - (+2.0)$

$\geq (+2.0)$

Strong
La Niña

Moderate
La Niña

Weak
La Niña

Neutral

Weak
El Niño

Moderate
El Niño

Strong
El Niño

Very Strong
El Niño

ข้อมูล ณ วันที่ 13 กรกฎาคม 2569

ศูนย์วิจัยภูมิอากาศแห่งชาติ กรมอุตุนิยมวิทยา

climate@tmd.go.th
www.climate.tmd.go.th

02-399-3290, 02-399-9929